

Posudek vedoucího bakalářské práce

Marie Nováková

Bilingvální vzdělávání neslyšících u nás – popis současné situace

(FF UK v Praze, Ústav českého jazyka a teorie komunikace,
obor Čeština v komunikaci neslyšících)

Téma, které si ke své bakalářské práci vybrala Marie Nováková, je velmi aktuální a zdánlivě jednoduché. Mohlo by se zdát, že o bilingvistu a bilingválním vzdělávání neslyšících dětí bylo u nás už řečeno vše. Není tomu tak, opak je pravdou. Díky diplomantčině aktivnímu přístupu a opoře o naši a hlavně zahraniční literaturu přináší předložená bakalářská práce u nás dosud první pokus o komplexní a systematický vhled do této problematiky, a to v kontextu bilingvistu (bilingvistů) a bilingválního vzdělávání obecně a bilingvistu (bilingvistů) a bilingválního vzdělávání neslyšících dětí v různých zemích světa.

Diplomantka k psaní práce přistupovala velmi zodpovědně. Ačkoli design výzkumné sondy byl složitý a značně časově náročný, musím ocenit, že autorka oslovila všech čtrnáct mateřských a/nebo základních škol pro sluchově postižené v ČR a poctivě se snažila přimět je ke spolupráci. Nakonec se jí podařilo získat odpovědi na anketní otázky od vedení osmi škol; získat a analyzovat školní vzdělávací programy jedenácti škol a uskutečnit a analyzovat náslechy ve výuce ve čtyřech školách. Velké diplomantčino osobní nasazení se zúročilo v tom, že pouze ve třech z oslovených škol nezískala ke svému výzkumu žádné relevantní podklady, protože vedení školy si nepřálo být do výzkumného šetření zařazeno.

Převážně kladně hodnotím také formu prezentace výsledků výzkumné sondy, ačkoli ne vždy je zcela jasné co, jak a proč autorka vyhodnocuje, popř. u procentuálního vyjádření, co považuje za celek (tj. 100 %). Domnívám se, že ke zvýšení informační hodnoty a celkové využitelnosti práce by přispělo posílení syntetické části výzkumné práce a ještě větší propojení teoretické a empirické části textu. Jsem přesvědčena, že z materiálu, který měla diplomantka nakonec k dispozici, by jistě bylo možno vytěžit mnohem více poznatků a závěrů, ale to by bylo zřejmě spojeno s rizikem nárůstu objemu práce do neúnosných rozměrů.

Mezi takové „nenápadné“ objevy práce řadím např. zjištění o důležitosti sportovních her škol pro sluchově postižené, které jsou pro mnoho dětí jedinou příležitostí setkat se s dospělými Neslyšícími, či vyjádření ředitelky školy A, která na otázku, zda mají žáci příležitost seznamovat se ve škole s kulturou Neslyšících, opověděla (s. 98): „*Pokud budete mluvit o kultuře Neslyšících, pak nerozumím otázce, protože o její existenci bychom mohly spolu diskutovat. Kultura je přenositelná v čase, je přenositelná v tradicích a to tady zatím nebylo vytvořeno. Můžeme hovořit o neslyšících umělcích, básnících, malířích, hercích aj. ale pojem kultura Neslyšících není definovaným pojmem a tomu právě nerozumím...*“

Práce je už teď dosti rozsáhlá. Osmdesát stran vlastního textu je doplněno Seznamem grafů, Seznamem obrázků, Seznamem tabulek, Seznamem zkratk, Použitými zdroji a Přílohami s podklady získanými v rámci výzkumné sondy v jedenácti školách pro sluchově postižené. Text je promyšleně strukturován do kapitol a podkapitol (cesta k výsledné struktuře byla trnitá, ale myslím, že se vyplatila) a diplomantka se snažila o přehledné grafické zpracování, k čemuž hojně využívala také tabulky, grafy a mapy (ale na s. 37, 38 chybějí popisky vysvětlující, co je na mapách znázorněno).

Kvalitu práce bohužel zbytečně snižují interpunkční, gramatické, pravopisné a typografické chyby a zejména stylistické nedostatky a neobratnosti, včetně problémů s aktuálním členěním textu. Některé pasáže se vyskytují opakovaně, jindy sdělení chybí konec. To vše činí text místy poněkud těžkopádným. Jako velmi problematické hodnotím odkazování na použitou literaturu a vnitrotextové odkazování.

Závěr: Bakalářská práce Marie Novákové splňuje požadavky kladené na bakalářské práce a ráda ji doporučuji k obhajobě. Vybrané části doporučuji zpracovat pro účely publikování v odborných časopisech.

13. června 2013

Andrea Hudáková

Návrh hodnocení: VELMI DOBŘE